

בג"ץ 18615-11-25

בית משפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק
בפני כבוד השופטים: י. וילנר; א. שטיין; ג. כנפי שטייניץ

העותרת:

משמר הדמוקרטיה הישראלית
ע"י ב"כ עו"ד דורון ברקת (מ.ר. 67106)
דרך אבא הלל 12 (מגדל חוגי) רמת גן, 5250606
טל': 03-6961011; פקס': 03-6961021
דוא"ל: mishmar.dem@gmail.com

נגד

המשיבים:

1. שר המשפטים
באמצעות ב"כ עו"ד ציון אמיר ועו"ד ינון סרטל
שד' דוד המלך 1, תל אביב
טל': 03-6932044; פקס': 03-6932043
דוא"ל: vinnon@sslilaw.co.il
2. נציב תלונות הציבור על שופטים
3. היועצת המשפטית לממשלה
4. פרקליטות המדינה
5. הפרקליטות הצבאית

בקשה מטעם משיב 1 למתן הבהרות

מוגשת בזאת בקשה מטעם משיב 1 למתן הבהרות על ידי בית המשפט הנכבד לעניין הפעלת סמכותו של השר בהתאם לסעיף 23א(ד) לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959 (להלן: החוק) להטיל את תפקיד היועץ המשפטי לממשלה על עובד מדינה אחר, לצורך ליווי חקירת הפרשה נשוא העתירה דנן.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. ביום 16/11/25 ניתן פסק דינו של בית המשפט הנכבד בהליך זה.
2. בהכרעתו קבע בית המשפט הנכבד (פסקה 81 לחוות דעתה של כבוד השופטת י. וילנר):
"בענייננו מתקיימות אומנם אותן נסיבות נדירות, שעשויות להצדיק את החלטת השר להעביר את סמכות היועמ"שית לפקח על חקירה קונקרטיה לידי גורם מחוץ לפרקליטות המדינה ולייעוץ המשפטי לממשלה." וקבע את אמות המידה לגורם הרלוונטי שהתפקיד יוטל עליו.
3. בעקבות פסק הדין עסק המשיב 1 באופן אינטנסיבי וללא הרף בניסיון להטיל את התפקיד על עובד מדינה העומד באמות המידה אשר נקבעו על ידי בית המשפט הנכבד בפסק הדין. לנוכח חומרת הפרשה, ראה המשיב 1 חשיבות מתוקף אחריותו כשר המשפטים לוודא, כי משעה שקבע בית המשפט מניעות מצד היועצת המשפטית לממשלה מלעסוק בנושא, יופקד על החקירה גורם מתאים ונטול פניות שילווה באופן מקצועי את החקירה במטרה לוודא כי החשדות שעלו בנושא ייבדקו באופן מיטבי על ידי גורמי החקירה ובמטרה להחזיר את אמון הציבור בגורמי אכיפת החוק.

4. לצורך כך, פנה המשיב 1 לעשרות גורמים ממערכים שונים, ובכלל זאת, לרשות התחרות, הרשות לניירות ערך, רשות המיסים, הסגוריה הציבורית, זאת לצד עמדתו שראוי ונכון להטיל את התפקיד על שופט בדימוס או על שופט מכהן. שר המשפטים נתקל בקושי לאתר גורם מתאים לתפקיד, בין אם בשל כך שגורמים בכירים במערכים שצוינו ביקשו להימנע מלקחת חלק בליווי החקירה, ובין אם בשל כך שגורמים בכירים אחרים למעשה לא ענו על הדרישות שלפי פסק הדין כאמור.
5. כאן המקום לציין כי אף נעשה נסיון להטיל את התפקיד על שופט בדימוס. כך, ביום 18/11/25 הוטל התפקיד על כבוד השופט (דימ.) יוסף בן חמו, אולם, מינוי זה בוטל על ידי בית המשפט בבג"ץ 58681-11-25.
6. גם לאחר ביטול מינויו של כבוד השופט בדימוס בן חמו, נעשו נסיונות רבים לאתר עובד מדינה אשר לו הכישורים, הניסיון והיכולות המתאימים למלא את התפקיד כמו גם עמידה במגבלות שנקבעו על ידי בית המשפט הנכבד בפסק הדין. כך למשל, נעשו פניות חוזרות לגורמים בתוך המערכת, כגון הסגוריה הציבורית, ואולם במסגרת פרה-רולינג שערך המשיב 1 עם מ"מ נציב שירות המדינה, הבהיר לו האחרון כי לשיטתו עובדי מערכים אלה אינם עומדים בקריטריון שקבע בית המשפט לעניין הדרישה לניסיון הכרוך בהפעלת שיקול דעת בתחום החקירות.
7. כך, בחלוף כמעט חודש לאחר פסק דינו של בית המשפט הנכבד וקרוב לחודשיים מאז החלה החקירה, נמצא כי הטלת התפקיד על גורם העונה על כל אמות המידה שנקבעו על ידי בית המשפט אינו ישים. זאת לאחר שלא ניתן היה להטיל את התפקיד על שופט בדימוס, ולא נמצא אף עובד מדינה בכיר בעל הניסיון שמתקיימים בו במצטבר כל אמות המידה שקבע בית המשפט ואשר נענה לפניה של המשיב 1 לקחת על עצמו את מלאכת הליווי והפיקוח על חקירה אשר בית המשפט הנכבד הגדירה כפרשה "חסרת תקדים – שבר – במסגרתה נחשדים בכירים בפרקליטות הצבאית בביצוע מעשים חמורים, ביניהם הדלפת חומרי חקירה ושיבוש הליכי משפט".
8. בית המשפט הנכבד קבע, כי נסיבותיה של הפרשה הן חריגות וקיצוניות ובנסיבות חסרות התקדים של הפרשה דנן, ובמקרה נדיר שבנדיר, אין מנוס מן המסקנה שקמה הצדקה לחרוג באורח מוגבל ומתוחם מהכלל בדבר "עצמאות מערך התביעה הפלילית" (פסקה 79 לחוות דעתה של כבוד השופטת י. וילנר). כאמור, נסיבות חריגות אלה מחייבות מתן מענה שיאפשר את מיצוי החקירה והגעה לחקר האמת במסגרתה.
9. עד עתה ובנסיבות שתוארו, על אף המאמצים הרבים שנעשו, לא עלה בידי שר המשפטים להוציא מן הכוח אל הפועל את קביעותיו של בית המשפט הנכבד ולמנות גורם חיצוני שיפקח על החקירה, העומד באמות המידה שנקבעו בפסק הדין. זאת לאחר שמתברר כי התמהיל אותו קבע בית המשפט אינו ניתן ליישום. עובדה זו עלולה להביא בסופו של דבר, לפגיעה קשה באינטרס הציבורי של חשיפת האמת ופגיעה באמון הציבור בעבודת גורמי

אכיפת החוק בקשר לחקירה. יוזכר כי לנוכח העבירות נשוא החקירה, קיימת ביתר שאת חשיבות בשיקום אמון הציבור בגורמי אכיפת החוק.

10. למעשה, משיב 1 הגיע למבוי סתום וחוסר יכולת לממש את סמכותו שאין חולק על חשיבות הפעלתה בנסיבות העניין. משכך, פונה משיב 1 לבית המשפט בבקשה למתן הבהרה באשר לאפשרות לבחון מחדש את הטלת התפקיד על השופט (דימ.) אשר קולה, באופן שיצא לחופשה מתפקידו כנציב תלונות הציבור על שופטים לתקופה קצובה מראש, שבמהלכה ילווה את החקירה. בדרך זו, לא תתעורר סתירה בין מילוי תפקידו כמלווה החקירה ומילוי תפקידו כנציב תלונות הציבור על שופטים. כל זאת, בשים לב לקביעות בית המשפט הנכבד לפיהן נציב תלונות הציבור על שופטים הינו מועמד מתאים לתפקיד, ועומד בכל הדרישות, אלא שהמניעה להטלת התפקיד עליו קמה רק בשל כך שאינו רשאי לעסוק בעיסוק נוסף נוכח הוראות סעיף 11 לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים.

11. מתן הבהרה כמבוקש על ידי המשיב 1 יאפשר את הטלת התפקיד על גורם שאין חולק על כך שהינו מועמד מתאים וראוי ומקובל גם על בית המשפט הנכבד, לאלתר וללא דיחוי נוסף.

היום: כ"ו כסלו, תשפ"ו

16 דצמבר, 2025

ציון אמיר יען סרסל
ציון אמיר, עו"ד ינון סרסל, עו"ד
ב"כ המשיב 1